

...og nú eisini Noma-Tek....

KREPPAN í Føroyum gerst alt meira sjónlig, sum tíðin fer. Vit hoyra um skipini, sum verða lögð og fara til tvang. Vit frætta um familjur, sum ikki fáa endarnar at røkka saman og tí mugu leita sær upp hjálp frá tí almenna, og vit hoyra um virki, sum mugu lata aftur.

HETTA eru teir syrgiligu veruleikar, sum standa ovast á forsiðunum í bløðunum og sum eru fyrst at siggja og hoyra í almennu fjølmiðlunum.

SPURNINGURIN er um vit føroyingar veruliga vita, hvussu illa stendur til í hesum landi, um vit hava nakran varhuga av, hvønn veg tað ber, og um vit í heila tikið hava sæð skógina fyri berum trøum.

Í dag er tað søgan um kjallarafyrirtøkuna, sum byrjaði í tí smáa, men sum endaði við at vera eitt týðningarmikið virki, Noma-Tek í Havn, sum er frammí í fjølmiðlunum. Tí hon letur nú aftur med alla, ella kanska letur hon upp aftur.....vit vita tað ikki, tí hon er farin í sjálvboðna líkvídatión.

SÖGAN um Noma-Tek er áhuga-verd, tí her vóru tað nakrir vinnmenn, nakrir vanligir arbeiðsmenn, nakrir handverkarar og nakrir við hægri útbúgving, sum lögdu lunnar undir eitt virki, sum hevði til endamálið at gera okkum meira sjálvbjargnar, at gera okkum minni heftar av dønnum og útláðinum sum heild.

TEIR høvdu tað stevnumið: at vit kunnu sjálvir, um vit bert vilja. Og við hesi stevnu fóru teir til verka. Arbeiðssetningurin hjá virkinum var at framleiða útgerð til fiskivinnuna, alivinnuna og fiskiflotan. Hetta var annars eitt øki, sum frammanundan í stóran mun varð nýtt av útlendskum fyrirtøkum. Nakað, sum vit føroyingar fegnir vildu fáa vent.

TAÐ er einki minni enn ein vanlagna fyri okkara vinnulív og fyri sjálvbjargnisstremban okkara, at eitt tilfíkt virki sum Noma-Tek nú má lata aftur. Tí við okkara mongu flakavirkjum er tað ógvuliga umráðandi at hava virki í Føroyum, sum kunnu ganga hesum týðningarmikla indað til handa og ikki minst gott fólk at fylgja við gongdini innan fiskiðnaðin, soleiðis at tá neyðugt er við umvælingum, ábótum, rationaliseringum og nýhugsan, so hava vit okkara egna fólk at taka til, ístaðin fyri sum áður, mugu fara av landinum til fyrirkur aðrastaðni at biðja tær senda fólk og loysnir til okkara.

EFTIR hvat skilt, so hava okkara flakavirki verið sera væl nøgd við

hesa gongdina, sum Noma-Tek hevur lagt. Hetta hvørja ferð okkurt skuldi umvælast, broystast ella gerast heilt av nýggjum: tá at skula sleppa undan at ringja til Danmarkar, tí vit kláraðu hetta sjálvi.

HVØR enn orsøkin er til at nú eisini hetta virkið er noytt til at lata aftur, so mugu vit øll ásanna, at tað er stórt spell, at eitt virki, sum nú rættiliga var við at finna seg sjálvt á tí stóra føroyska heimamarknaðinum bráðliga skuldi til at gevast á hálvum gekki.

SJÁLVANDI eru onnur virki og verkstaðir í landinum, sum kunnu gera partar av hesum arbeiði, men vit eiga einki virki, sum veruliga hevur sum setning at skula endurnýggja, rationalisera og menna okkara heimliga fiskiðnað við tí fyri eyga, at samfelagið alt skal fáa meira fyri okkara fiskauðflutning.

TAÐ er greitt, at soleiðis sum stóðan er í fiskivinnuni, bæði á sjógvi og á landi, so hevur tað sera álvarsligar avleiðingar fyri hjáðnaðin, tvs. tey virki, sum lata tenastur og framleiða til ávískað skip og virki.

MEN her mugu vit til at ansa eftir, at ikki alt tað, sum vit hava bygt upp, og sum skal vera ein týðandi partur av framtíðar menningargrundarlagnum, fer fyri skeyti, ikki av egnum kleyvarskapi, men tí alt virksemin í samfelangum er steðgað upp. Sjálvandi skulu vit ikki halda lív í virkjum, sum ikki eru kappingarfør og sum ikki hava nakran livimøguleika.

MEN tey virki, sum vit veruliga fáa brúk fyri í framtíðini at halda lív í okkara fiskiðnaði og fiskiflota, tey mugu vit ikki sleppa sum so, bara tí at landið alt er í kreppu. Her mugu teir grunnar, sum hava figgiað, vera so mikið at sær komnir, at teir brúka sítt sunna skil og meta um, hvørjar ilógur, ið teir hava verið við til at játta, skulu sleppa at spíra aftur.

EITT er núverandi stóðan við tørvandi arbeiði og ringum líkvíðiteti. Men sjálvandi fer alt hetta ikki at standa við. Nógv av virkjum og skipunum skulu halda fram og teimum tørvar virki sum Noma-Tek. Tað er tí okkara vón, at ikki fer at gerast heilt óskukalt á hesum nútímans virkinum, men at menn her á landi koma í gongd aftur so skjótt sum gjørligt. Mongu royndirnar, sum eru fingnar við einum slíkum virki, eiga ikki at sleppa at verða heilt køvdar, soleiðis at tað í allari framtíð fer at verða neyðugt at boðsenda virkjum og fakkólki heilt inni á europeiska meginlandinum at koma til Føroyar at syrgja fyri, at hjólini mæla sum tey eiga. Tað áttu vit at megnað sjálvi. So latið ikki henda brotasjógv taka okkum av fótum. Latið okkum leggja til brots av nýggjum, hvør so enn megnar tað.
jamú